به ناوى خواى گەورەو ميهرەبان

به ناوى گەلەوە
ئه نجومەنى نيشتمانيى كوردستانى عێراق
ژمارەى دەرهێنـــان : ٣٦
مێژووى دەرهێنـــان : ٢٠٠٠/١٢/٢٠

پشت به حوكمەكانى برگـه (١)ى مـاددەى (٥٦)و مـاددەى (٥٣)و ياسـاى ژمـاره (١)ى هـەموارکراوی سـاڵی(١٩٩٢)و لەسـەر داواكـاريى وەزيـرى داراييـو ئـابوورىو ئـەو ياسـاكارييەش كـه ئەنجومـەنى نيشتمانيى كوردستانى عێراق له دانيشتنى ژماره (٢٥)ى رۆژى (٢٠٠٠/١٢/١٩)دا ئـەنجامى داوەو ، بـه پێـى ئـەو دەسـەلاتەش كـه برگـه (٣)ى ياسـاى ژمـاره (١٠)ى سـاڵى ١٩٩٧ پێمـانى داوه ، برپـارى دەرهێناى ئەم ياسايەمان دا :

ياسـاى
ژمـاره (١٨)ى سـاڵى (٢٠٠٠)
ياسـاى
سـەنديكاى ژمێركـارو تەدقيقكـارانى هـەرێمى كوردسـتانى عێراق
((پێناســەكان))

ماددەى يەكەم :

مەبەست له دەستەواژەكانى خوارەوە، ماناكانى بەرامبەريانه :

١. هەرێم : هەرێمى كوردستانى عێراق .
٢. سەنديكا : سەنديكاى ژمێريارو تەدقيقكارانى هەرێمى كوردستانى عێراق .
٣. ئەنجومەن : ئەنجومەنى سەنديكا .
٤. نەقيب : نەقيبى ژمێريارو تەدقيقكاران .
٥. تۆمار : ئەو تۆماره تايبەتييەى سەنديكايه كه بۆ ناونيشان نووسينى ئەندامەكانى ئامادەكراوه .
٦. پيشه : هەڵسوڕاندنى پيشەى ژمێركارى و تەدقيقكردنه به پێى حوكمەكانى ئەم ياسايه .

بەشـى يەكـەم
((دامەزرانـدن و ئـامـا نجـەكانى))
ــ دامــەزرانـدن ــ

ئـــەرشيفى رۆژنامەى وەقايعى كـــــوردستان

ماددەى دووەم :

١. بــه پێى ئەم ياســايه ، ســەنديكايەك به ناوى ((سەنديكاى ژمێركارو تەدقيقكارانى هەرێمى كوردستانى عێراق)) دادەمەزرێ ، كەسايەتييەكى مەعنەويى دەبێو بارەگاكەى لـه هـەولێرى پايتەختى هەرێمدا دەبێو ، بۆيشى هەيه له جەرگەى پارێزگاكانى هەرێمدا لق بۆ سەنديكا بكاتەوه.

www.mojkurdistan.com

٢. به رەزامەندی لایەنە پەیوەندداره‌كان ، لیژنه‌یه‌كی ئاماده‌كاری پێك دێ له ((١٥)) ئەندام كه‌متر نه‌بێ ، تا هەڵبژاردنی گشتیی سەندیكا و سەرپەرشتی كردنی له ماوەی (٣) سێ مانگدا ئه‌نجام ده‌درێ .

ماددەی سێیەم :

سەندیكا له پێناو وەدیهانینی ئه‌مانه‌دا كۆشش دەكا :

١. بەرز ڕاگرتنی پیشەكەو ، پاراستنیو ، بەرزكردنەوەیپلەوپایەی پیشەییو رۆشنبیریو تەقەنیی ئەندامەكانی .
٢. له رابوونەوەی ئابووریی هەرێمدا هاوبەشی بكاو ، شانبەشان له گەڵ لایەنە پەیوەندداره‌كانیشدا ، بۆ رەنگڕشتنیان هاوكاری بكات .
٣. رێكخستنی رێسا و شێوازی هەڵسوڕاندن و ، موراقەبەكردنی وەكارخستنی پیشەكە .
٤. هاوكۆمەكی له گەڵ هەموو دایەو دەزگاو سەندیكا و رێكخراوەكان و توندو تۆڵ كردنی پەیوەندی له گەڵ هەیئە ئیدارییە ئیقلیمییەكاندا بەجۆرێكی ئەوتۆ كه سەویە و ئاستی ئیدارەی هەرێمی كوردستانی عێراق بالاتر بكا و بەرەو چاكتری ببات .
٥. هەوڵ دەدا گیانی دۆستایەتی هاوپیشەیی ((روح الزمالە)) و هاوكۆمەكی له نێوان ئەندامانـدا بە هێز بكا و دیفاع له مافەكانیان بكاو ، بەرژەوەندیان بپارێزێو، مشووری خزمەتگوازاریی ئابووری و كۆمەلایەتییان بخواو پێشكەشیانی بكات .
٦. هەموو وزەو توانستەكان و شارەزایی ژمێریارو تەدقیقكاران بۆ خزمەت و پشت قایمكردنی حكومەتی هەرێم و ڕەگ داكوتانی پێڕۆی فیدراڵی خڕ بكاتەوەو رێكیان بخات

بەشی دووەم

((خۆنوسین ــ الأنتماء ــ و ئەندامێتی))

ماددەی چوارەم :

شەرتووشروتی ئەندامێتی ، ئەمانەن :

١. دەبێ هاوولاتیی هەرێم ، یان جێواری هەرێم بێت :
٢. نابێ به جیایەتێكی نا سیاسی ، یا به جونحەیەكی شەرفنەنگێن حوكم درابێ .
٣. دەبێ یەكێ لەم بڕوانامانەیخوارەوەی هەبێ :
i. بڕوانامەی بەكالۆریۆس له ژمێركاری یان له ئیدارەی ئیش و كاردا .
ii. دبلۆم له ژمێركاری یان له ئیدارەی ئیش و كاردا .
iii. بڕوانامەی ئامادەیی بازرگانی هەبێو ماوەیەكیش له پیشەی ژمێركاری یان تەدقیقكردنـدا ئیشی كردبێ له پێنج ساڵ كەمتر نەبێ .

ئەرشیفی رۆژنامەی وەقایعی كوردستان
www.mojkurdistan.com

ماددەی پێنجەم :

١. خۆنوسین له سەندیكادا ، بەداواكارییەكی نووسراو دەبێكە بدرێ بە نەقیب ، یا بە سەرۆكی لق له پارێزگەكاندا ، دەشبێ هاوپێچ بەڵگەنامەگەلی پێویستی له گەڵدا بێ.

٢. ئـەو داواکـاریی خۆنووسـینە ، لـە مـاوەی (٣٠) سـی رۆژدا ، کـە لـە رۆژی لـە سـەندیکا تۆمـار کردنییەوە دەست پێ دەکا ، دەخرێتە بەردەم ئەنجومەن . ئەنجومەنیش هەر لەو ماوەیەدا دەبێ سەیری بکاو بیبڕێتەوە ، دەنا ئەگـەر ماوەکـە بەسەربچێو ئەنجومـەن نەیبڕێیێتـەوە ، ئـەوە لـەو بارەدا ، داواکارییەکە بە قبوڵکراو لە قەڵەم دەدرێ

٣. ئەنجومەن بۆی هەیە ، بە بڕیارێکی هۆنیشاندەر ((مـسبب)) داواکارییەکـە بداتـە دواوە ، لـەو بارەدا ، داواکارەکەش بۆی هەیە ، لە ماوەی ((٣٠)) سی رۆژدا کە لە رۆژی تەبلیغەوە دەست پـێ دەکا ، لە بەردەم دادگای پێداچوونەوەی هەرێمی کوردستاندا تانە لە بڕیارەکەبدا ، ئیدی بڕیـار ، بڕیاری دادگایەو دەبڕدرێتەوە .

ماددەی شەشەم :

١. ئابوونەی خۆنووسین لە سەندیکاکەدا ((٣٠)) سی دینارە .

٢. ئابوونەی بەشداربوونی ساڵانە بیست دینارە ، دەبێ لە ماوەیەکیشدا بدرێ ، کە هـەموو سـاڵێ لە مـانگی کـانونی دووەم نـەترازێ ، خـۆ ، ئەگـەر هـات و ئەنـدامێ لـە سـەروەختی ((موعــد)) ئابوونەدانەکە دواکەوت ، ئەوا ، لەسەدا پەنجای ئابوونەی بەشداربوونەکە غەرامە دەکـرێ ، بـەڵام ئەگەر دوو ساڵ دوا بە دوای یەك ، بەبێ مەعزەرتێکی بـەجێ ، دوای خـست ، ئـەوە ، لـەو بـارەدا ناوی لە تۆماری ئەندامان رەش دەکرێتەوە .

ماددەی حەوتەم :

پێویستە لەسەر دایەرە رەسمییەکان و نیمچە رەسمییەکانیش وێنەیـەك لـە فـەرمانی دامەزرانـدن ،یا ئیش پێ کردنی هەر فرمانبەرێکی ئەندام ، بنێرن بۆ سەندیکا .

ماددەی هەشتەم :

ناشـێ ئەنـدامان نوسـینگەی پـسپۆری دابنـێن بـەبێ ئیجـازە وەرگـرتن لـە سـەندیکاوە. سـەندیکا ((١٠٠))سەد دینار رەسمی ساڵانەی ئەو ئیجازەیە وەردەگرێ .

مادەی نۆیەم :

١. ئەندامانی سەندیکا "ئەوانەیان کەسەر بە دایەرەی رەسمی" یـان نیمـچە رەسمییـەکانن" مـافی خۆیانە ((بە رەزامەندیی دایەرەکانیان)) دوای دەوامی رەسمی " بە
پیشەی خۆیانەوە خەریك بن .

٢. ئـەو ئەندامـەی "بـەپێی ئـەو برگەییـەی سـەرەوە "لـەپیادە کردنـی پیـشەی خـۆی بەربەسـت کرابێ"بەپێی حوکمەکانی ئەویاساو پێڕۆ و رێسایانەی کە لە دایەرەکەی خویدا "لە کار دایە "مـافی دەرماڵەی پیشەیی" دەکەوێ.

ئــــەرشیـفی رۆژنـامـەی وەقـایـعی کـــوردستـان
www.mojkurdistan.com

بەشـــی سێیــەم
((پێكهێنــەكان ـ التشـكیلات))

ماددەیدەیەم:

سەندیكا لەمانە پێك دێ:

١. دەستە ((هەیئە))ی گشتی .

٢. ئەنجومەنی سەندیكا.

٣. لێژنەی زەپتی ((الأنضباط)).

٤. لقەكانی سەندیكا لە پارێزگاكان .

ماددەی یازدەهەم :

١. دەستەی گشتی لە هەموو ئەو ئەندامانە "یا ئەو مەندوبانـە پێك دێ كـە بـە پێـی ئـەم یاسـایە ئیلتزاماتی خۆیان بەجێهێناوە و " لە سەندیكادا بە بالآترین دەسەلآت لە قەڵـەم دەدرێ.هـەر سـێ ساڵیش "جارێ" كە لە ڕۆژی هەڵبژردنەكەوە دەست پێ دەكا " بە بڕیاری ئەنجومـەن و داواكردنـی نەقیب كۆبوونەوەیەكی ئاسایی بۆ هەڵبژاردنی نەقیب و هەشت ئەندام و دوو ئەندامی یەدەگ " بـۆ جێگای ئەندامێتیی ئەنجومەن "لە بارەگای خۆیدا سازدەدا " ((نیصاب))یش بە ئامادە بوونی دوو لە سێی ئەندامانی هەیئەی ((دەستەی))گشتی "یا مەندووبەكان " دێتـەجێ " ئەگـەر ((نـصاب)) یش نەهاتە جێ"ئەوا " دوای تێپەر بوونی پازدە ڕۆژ بەسەر كۆبوونەوەی یەكەمدا " هەڵبژاردن " لە كـات و جێگـای دیـاركراودا دەسـت پێـدەكا " لـەم بـارەدا ((نـصاب)) بـە ئامـادەبوونی سـێیەكی ئەندامان " یان مەندووبان دێتە جێ" خۆ ئەگەر هات و لەو ڕێژەیەش داگەرا ، ئەوە ، لەم بـارەدا ، ئەنجومەن ، بەوە لە قەڵەم دەدرێ كە بۆ خولێكی تریش لە كاری خۆیدا بەردەوامە .

٢. ئەگەر ژمارەی ئەندامانی دەستەی گشتی ، لە ((٥٠٠)) پێنج سەد ئەندام زیاتر بێ ، ئـەوە لـەو بارەدا ، هەڵبژاردنەكە لە ڕێگای مەندووبانەوە دەكرێ . ڕێژە (نسبە)ی نواندنیش ، ئەنجومـەن ، خۆی یا جێگری پلەو پایەی ئەنجومەن دیاری دەكا ، بە ئەندامانی ئەنجومەنی سەندیكاشەوە .

ماددەی دوازدەهەم :

دەستەی گشتی ، ساڵانە كۆبوونەوەیەكی ئاسایی بەم مەبەستانەی خوارەوە سازدەدا :

١. تەسدیقكردنی بوجە .

٢. گفتوگۆكردن لەسەر ڕاپۆرتی ساڵانەو كاروبارو حساباتی سەندیكا .

٣. بۆ سەیركردنی پێشنیارەكانی ئەنجومەن كە دەربارەی هـەمواركردنی یاسـاو پێڕۆی نـاوخۆی سەندیكا پێشكەشی دەكا .

٤. لە كاتی هەڵوەشـاندنەوەی سـەندیكادا ، پاكتـاو كردنـی موڵـك و مـاڵ و داراییـەكانی سـەندیكا ئیقرار دەكا .

٥. دەشـێ ، لەسـەر داواكـاریی نـەقیب و بڕیـاری ئەنجومـەنی سـەندیكا ، یـا لەسـەر داواكـاریی نووسـراوی سـێیەكی ئەنـدمانی سـەندیكا ، هەیئـەی گـشتی بانگهێـشت بكـرێ بـۆ سـازدانی كۆبوونەوەیەكی نائاسایی ، بە مەرجێ هۆیە زەروورەكانی لە بانگهێشتەكەدا ڕوون بكرێنەوە .

ئــەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی كــوردستان
www.mojkurdistan.com

٦. له کۆبوونەوه نائاساییەکانی هەیئەی گشتیدا ، لەوە زیاتر کە باسی کاروباری ناو بەرنامەی کار ، یان باسی هۆ و مەبەستی کۆبوونەوەکە ، بکرێ ، ناشێ هیچ شتێکی دی بکرێ .

ماددەی سیازدەهەم :

١. هەر ئەندامێ ، زەیتییە ، پیشەکەی لێ قەدەغە کردبێ ، ناشێ لە کۆبوونەوەکانی هەیئەی گشتیدا بەشدار بێت .

٢. بڕیارەکان ، لە کۆبوونەوەکانی هەیئەی گشتیدا ، بە زۆرینەی دەنگ ، دەدرێن ، جا ئەگەر هات و دەنگەکان هەوتا بوون ، ئەوە ، لەو بارەدا ، ئەو تایە قورس دەبێ ((دەیباتەوە)) کە دەنگی نەقیبی لە گەڵە .

ماددەی چواردەهەم:

نەقیب ، مەرجە :

١. هاوولاتیی کوردستانی عێراق بێ‌و ، نشینەی هەرێم بێ .

٢. دەبێ لە پیشەکەیدا ماوەیەك کاری کردبێ ، لە ((دە)) ساڵ کەمتر نەبێ .

ماددەی پازدەهەم :

نەقیب ئەم دەسەلاَتانە دەگێڕێ :

١. سەرۆکایەتیی کۆبوونەوەکانی هەیئەی گشتی‌و ئەنجومەنی سەندیکا دەکا .

٢. نوێنەرایەتی سەندیکا لەهەر موعامەلەیەکدا کەوتبێتە لای مەرجەعەکانی دادگایی و ئیداری و هەیئەتە رەسمی‌و نیمچە رەسمییەکان و ئەهلییەکان ، هەروەها نوێنەری سەندیکا بۆ کۆنگرەکان و تەسدیقکردنی موعامەلەو بەڵگەنامەگەلی سەر بە سەندیکایش

دەشتوانێ هەندێ لەو دەسەلاَتانەی خۆی بدات بە هەر ئەندامێکی ئەنجومەن کە خۆی بیەوێ .

ماددەی شازدەهەم :

ئیدارەی کاروباری سەندیکا ، ئەنجومەنێ دەیگرێتە دەست ، لەمانە پێك دێ :

١. نەقیب .

٢. هەشت ئەندام لەوانەی کە پیشەیان بۆ ماوەیەك کردبێ لە حەوت ساڵ کەمتر نەبێ .

ماددەی حەڤدەهەم :

ئـــــەرشیفی رۆژنامەی وەقایعی کـــــوردستان

١. ئەنجومەن ، بە دەنگدانی نهێنی ، لە یەکەم کۆبوونەوەی دوای هەڵبژاردندا نوێنەرێ بۆ نەقیب و ، سکرتێرێك و ئەمیندارێکی سنوق ((خەزنەدار)) لە ناو ئەندامانی خۆیدا هەڵدەبژێرێ‌و ، دەسەلاَتی هەر یەکەشیان پێڕۆی ناوخۆ دیاری دەکا .

www.mojkurdistan.com

٢. ئەنجومەن کۆبوونەوە ئاساییەکانی خۆی ، لە کەمی ، مانگی جارێ ساز دەدا ، هەروەها دەشێ ، لەسەر داواکردنی نەقیب ، یا داواکاریی سێیەکی ئەندامان ، دانیشتنی ناوەخت ((أستپنائی))یش ساز بدا .

ماددەی هەژدەهەم :

١. ((نصاب)) لە ئەنجومەندا ، بە ئامادەبوونی زۆرینەی ئەندامان دێتەجێو ، بڕیارەکانیش بە زۆرینەی دەنگی ئامادەبووان دەدرێو ، ئەگەر دەنگەکانیش هاوتا بوون ، ئەوە ، لەو بارەدا ، دەنگی نەقیب بۆ کام تایان بێ ، هی ئەوە .

٢. ئەگەر هات و ، جێگای نەقیب ، بەهەر هۆیەك دەبێ ، ببێ ، چۆڵ بوو ، ئەوە ، لەو بارەدا ، نوێنەرەکەی جێگای دەگرێتەوە ، خۆ ، ئەگەر هات و جێگای نوێنەری نەقیبیش چۆڵ بوو ، ئەوا ، سکرتێر ، بۆ باقیمەنی ماوەکە جێگای دەگرێتەوە .

٣. ئەگەر ، هەر جێگایەکی ئەنجومەن ، بەهەر هۆیەك دەبێ ، ببێ ، چۆڵ بوو ، ئەوە ، لەو بارەدا ، ئەندامێ لە ئەندامە ئەسڵییەکان ، بە دەنگدانی نهێنی جێگای دەگرێتەوە ، خۆ ئەگەر هات و جێگای ئەمیش چۆڵ بوو ، ئەمە ، لەم بارەدا ، یەکێ لە دوو ئەندامە یەدەگەکە ، کامیان دەنگی زۆرتری بووبێ ، ئەوەیان جێگای دەگرێتەوە .

٤. ئەگەر پلەوپایە ((جێگاکانی)) زۆرینەی ئەندامانی ئەنجومەن چۆڵ بوون ، ئەوە ، لەو بارەدا ن پێویستە لەسەر ئەنجومەن ، لە ماوەی دوو مانگدا ، هەیئەی گشتی بانگهێشت بکا ، بۆ ئەوەی کۆببێتەوە و کەسانێ بە هەمان ئەو شێوەیەی کە لەم یاسایەدا دیارکراوە ، بۆ باقیمەنی ماوەکە بە مەرجێ لە شەش مانگ کەمتر نەبێ ن هەڵبژێرێ .

ماددەی نۆزەدەهەم :

هەر ئەندامێکی ئەنجومەن ، ئەگەر هات و لە ساڵێکدا بەبێ مەعزەرەتی ماقوڵ ، لە سێ دانیشتنی بانەوبان یەکدا ئامادە نەبێ ، یان لە پێنج دانیشتنی جیابەجیادا ئامادە نەبێ ، ئەوە ، وەها لە قەڵەم دەدرێ کە دەستی لە کار کێشاوەتەوە .

ماددەی بیستەم :

ئەنجومەن ، ئەم کارە تایبەت بە خۆیانەی خۆی هەڵدەسووڕێنێ :

١. بۆ هێنانە دیی ئامانجەکانی سەندیکا هەوڵ دەدا .
٢. پێشنیار ، بۆ هەموارکردنی یاسای سەندیکاکە پێشکەش دەکا .
٣. بڕیارەکانی هەیئەی گشتی دەخاتە کار .
٤. خزمەتگوزارەکانی سەندیکا دادەمەزرێنێو ، مووچەو تەرقیەیان دیار دەکا .
٥. سەیری داواکارییەکانی لە سەندیکادا خۆنوسین ((الأنتماء الى النقابة)) دەکاو ، وەرگرتنی ئەندامانیش ئیقرار دەکا .
٦. لە حاڵەتێکدا ، نەقیب ، نوێنەرایەتیی سەندیکا ، لە لیژنە رەسمییەکان وەی دیدا نەکا ، ئەوە ، لەو بارەدا ، ئەنجومەن کەسێکی دیکەی بۆ دادەنێ .
٧. هەر مەسەلە و شکاتێکی لە لیژنە تایبەتکارەکانەوە ، بۆ بێت هەواڵەیان دەکا .
٨. دەربارەی یاساکاری و پلان دان و بەرنامەی ئیداری لە هەرێمدا ، لە رێگەی پێشکەشکردنی پێشنیارەوە ، بەشداری دەکا .
٩. بۆ وەدیهانینی مەبەستەکانی ئەم یاسایە ، لیژنەگەلی فەرعی پێك دەهێنێ .
١٠. بوجە تەیارو ئامادە دەکاو ، ژمێرکارێکی یاسایش بۆ تەدقیقکردنی سەر حساب دادەمەزرێنێ .

ئەرشیفی رۆژنامەی وەقایعی کوردستان
www.mojkurdistan.com

١١. لـه چـوار چـێوەی نيـازو مەبەسـتی سـەنديكاكەدا ، بـە مولـْك كردنـی دارايـی و زەوی‌وزارو ، قبولْكردنی بەخشش ((هبات)) و دەسنگە ((المنح)) و شەرتوشرووتی قەرزدان و پێشكەش كردنـی كۆمەكی دارايی ، هەمووی ئيقرار دەكا .
١٢. بۆ هەڵبژاردن ، ئامادەكاريی پێويست بەجێ دێنێ .
١٣. سەيری داواكـاريی دەسـت لـەكار هـەلگرتنی نـەقيب و ، نوێنـەری نـەقيب و ، هـەر ئەنـدامێكی ديكەی ئەنجومـەن دەكـاو دەيبڕێتـەوە ، بـە مـەرجێ ، لـە يەكـەم كۆبوونـەوەی هەيئـەی گـشتيدا بخرێتە بەردەمی .
١٤. به پێی ياسای كۆمەڵەكان ((الجمعيات)) ، يانەكانی سەنديكا دادەمەزرێنێ و بەڕێوەيان دەبا .
١٥. هەندێ لە دەسەڵاتەكانی خۆی ، بە نەقيب ، يا بە سەرۆكانی لقەكان دەدات .
١٦. بە رەزامەندی لايەنە پەيوەنديدارەكان بەخشش لە لايەنە بيانييەكان قبولْ دەكا .

ماددەی بيست و يەكەم :

١. نەقيب ، بە بڕيارێ كە ئەنجومەن دەيدا ، بۆ ئيش و كاری سەنديكا خۆی تەرخان دەكا .
٢. رێژەی ، بۆ كاری سەنديكايی تەرخانكراوەكان ، لە داواكاريی ئەنجومەنـدا ، ناشـێ لـە سـێيەكی ئەندامانی ئەنجومەن بە نەقيبيشەوە ، بترازێ .

ماددەی بيشت و دووەم :

١. ليژنەی زەپتی لە سەرۆكێك و دوو ئەندام و دوو ئەندامی يەدەگ پێك دێ كە ئەنجومەنی سەنديكا دايان دەنێ بە مەرجێ سەرۆكەكەی ئەندامێ بێ لە ئەندامەكانی ئەنجومەن .
٢. ليژنەی زەپتی تايبەتە بە سەيركردنی هەموو ئەو سەرپێچييانەی كـە دەقـەكانيان لـەم ياسـايەدا هاتووە و ، لەو مەسەلە و شكاتانەش دەپێچێتەوە كە ئەنجومەن بۆی هەواڵە دەكاو ، دەشتوانێ ، يەكێ لە ئەندامەكانی خۆی راسپێرێ كە لێيـان بكۆڵێتـەوە و راپۆرتێـك لـە بارەيانـەوە پێـشكەش بكات .
٣. ليژنەی زەپتی لەسەر ئەو رێسايانەی لە ياسای زەپتـی فرمانبـەرانی دەوڵەتـدا هـاتووە ، رەفتـار دەكا .

ماددەی بيست و سێيەم :

ليژنەی زەپتی بۆی هەيە ئەم سزايانە بدات :
١. هۆشياردان ((الأنــذار)) .
٢. بێ بەشكردنێكی رەفتەنی ((الحرمان المؤقت)) لە خزمـەتگوزاريی سـەنديكايی ، بـۆ ماوەيـەك لـە ساڵێك نەترازێ .
٣. قەدەغـە كردنـی هەڵـسوڕاندنی پيـشە لـەو كەسـانەی كـە سـەر بـە دايـەرە ڕسمـی و نيمـچە ڕەسمييەكانن" بۆ ماوەيەك لـە شـەش مـانگ نـەترازێ " ئـەم قەدەغەكردنـەش تـەنها كـاری دوای دەوامی ڕەسمی دەگرێتەوە "بەمەرجێ دايەرەكەشی لەو بڕياری قەدەغەكردنە ئاگادار بكاتەوە .

ئـــــەرشيفی ڕۆژنامەی وەقايعی كـــــوردستان
www.mojkurdistan.com

ماددەی بيست و چوارەم :

بڕيارەكانی ليژنەی زەپتی لەبەردەم دادگای تەمييزی هەرێمدا لە ماوەی (٣٠) سی رۆژدا كە لـە رۆژی تەبليغەوە دەست پێ دەكا دەكرێ تانەی لێبدرێ و ،بڕياری ئەم دادگايەش بنبڕە .

ماددەی بیست و پێنجەم :

ئەندام پێویستە خۆی لەم رفتارانە لابدات :

١. كەمتەرخەمی یا تەگەرە نانەوە لە رێگای جێبەجێكردنی یاسا و پێڕۆكانی سەندیكادا و "ئەو رێنمایی و بڕیارانەش كە سەندیكا دەریان دەهێنێ.
٢. هەڵسوڕاندنی پیشە بەبێ تازە كردنەوەی بەشداربوونی ساڵانە .
٣. رەچاو نەگرتنی ڕوشی پیشەگەری و " ناو زڕاندن و لەكەداركردنی حورمەتی پیشە" واتا پێویستە ڕەفتار بە پێی دەقی رێساكانی پێڕۆی ناوخۆ بكات .
٤. ناونیشانێكی پیشەیی لەخۆی بنێ " یا سیفەتێكی درۆی پیشەیی بەخۆی بدا كە بە پێی یاسا و پێڕۆی كارپێ كراو تەسدیق نەكرابێ و " بەهەر رێگایەكیش" بۆی بكرێ" راگەیاندنی بۆ بكات .
٥. بەهۆی كەمتەرخەمییەوە " لەهەڵەیەكی هونەر كاریی گەورە تێوەگلێ "زەرەرو زیانێكی گەورە بەپەیوەندداران بگەیەنێ.
٦. بەپێچەوانەی دەقی پێڕۆی ناوخۆ "یا ئەو رێنماییانەی كە سەندیكا دەریان دێنێ ، لە هەڵسوڕاندنی پیشەكەدا زیاتر پێ درێژ بكا .

ماددەی بیست و شەشەم :

هەر ئەندامێ سەرپێچی دەقی ماددەی بیست و پێنجەمی ئەم یاسایە بكا" بە بڕیارێكی ئەنجومەن هەواڵەی لیژنەی زەپتی دەكرێ .

ماددەی بیست و حەوتەم :

١. كاروباری لقی سەندیكا لە پارێزگەدا ، لە لایەن لیژنەی لقەوە ، كە نوێنەری سەندیكایە لەوێ ، دەگێڕدرێ .
٢. لیژنەی لق لە سەرۆك وچوار ئەندام و دوو ئەندامی یەدەگ پێك دێ، ئەندامانی لقی پارێزگەكە، هەر ، سێ ساڵ، جارێ، بە دەنگدانی نهێنی هەڵیاندەبژێرن، بە مەرجێ لەوانە بن كە بەو پیشەیەوە خەریك بن .لیژنەكەش ، یەكێ لە چوار ئەندامەكەی خۆی بە نوێنەری سەرۆك هەڵدەبژێرێ بە مەرجێ ماوەیەك پیشەكەی كردبێ لە پێنج ساڵ كەمتر نەبێ .
٣. لە كۆبوونەوەكانی لیژنەی لقدا هەمان ئەو ئیجرائاتە پەیڕەو دەكرێ كە تایبەتن بەكۆبونەوەكانی ئەنجومەن .

ماددەی بیست و هەشتەم :

ئەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی كوردستان

لیژنەی لق ئەم دەسەڵاتانە هەڵدەسوڕێنێ :

١. بڕیارەكانی هەیئەیٴ گشتی و ئەنجومەنی سەندیكا و لیژنەكانیشی دەخاتە كار .
٢. خزمەتگوزاران " بۆ لق دادەمەزرێنێ و مزو كرێیان دیار دەكا ((دوای تەسدیق كردنی ئەنجومەن))
٣. كەسێ دەستنیشان دەكا "بۆ ئەوەی لە لێژنە رەسمیەكان و شتی دیكە " لە پارێگاكەدا " نوێنەری لق بێت .

www.mejlkurdistan.com

٤. پێشنیاز و ئامۆژگاریی تایبەت بە كار و باری لق دەخاتە بەر دەم ئەنجومەن "ئەمیش" دەربارەیان بڕیار دەر دەكا.
٥. بوجەی خەملكراوی ساڵانەی لق تەیار و ئامادە دەكا و " دیخاتە بەر دەست ئەنجومەن بۆ ئەوەی تەسدیقی بكا .
٦. ئەرك و مەسرەفی پێویستی بەڕێوەبردنی كار و باری لق .لە بوجەی لقەكە خەرج دەكا.
٧. لیژنەگەلی فەرعی "لە پارێگەكەدا "بۆ وەدیهێنانی مەبەست و ئامانجی سەندیكا پێك دەهێنێ
٨. ئەو دەسەلاٌتانەش كە ئەنجومەن " بە پێی ئەم یاسایە دەیداتێ هەلٌیاندەسووڕێنێ .

بەشی چوارەم
((دارایی سەندیكا))

ماددەی بیست و نۆیەم :

دارایی سەندیكا لەمانە پێك دێ :

١. ئابوونەی خۆنووسین ((الأنتماء)) و ئابوونەی ساڵانەی بەشداربوون .
٢. دەرامەت ((أیرادات))ی ئەو پرۆژانەی كە سەندیكا سازیان دەدا .
٣. رەسمی نووسینگە (أختصاصیە)كان .
٤. پیتاك ((الأكتتاب)) و قازانجی چاپەمەنی و دەسكەوتی ئاهەنگێڕانی سەندیكا .
٥. دەسنگە ((منح))كانی لایەنە رەسمیی و نیمچەرەسمییەكان و ، ئەو پێشكەش و بەخششەش كە ((دوای رەزامەندیی لایەنە پێوەندارەكان)) لایەنەكانی دیكە دەیدەنێ .

((حوكمە كۆتاییەكان))

ماددەی سییەم :

پێویستە لەسەر وەزیرە پێوەندارەكان " حوكمەكانی ئەم یاسایە بخەنە كار .

ماددەی سیو یەكەم :

ئەم یاسایە لە رۆژی بلاٌوكردنەوەی لە وەقایعی كوردستاندا ، دەخرێتە كار .

ئـــەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی كـــــوردستان
www.mojkurdistan.com

د . رۆژ نووری شاوەیس
سەرۆكی ئە نجومەنی نیشتمانیی كوردستانی عێراق